



30.08.2019

Kansliapäällikkö

---

## 158 §

### Liikenneliikelaitoksen organisaatiomuotoa koskeneen selvitystyöryhmän loppuraportti

HEL 2019-000578 T 00 00 02

#### Päätös

Kansliapäällikkö päätti merkitä tiedoksi liikenneliikelaitoksen organisaatiomuotoa selvittäneen työryhmän 6.6.2019 päivätyn loppuraportin.

#### Päätöksen perustelut

##### Taustaa

Liikenneliikelaitoksen (HKL) organisaatiomuotoa on tarkasteltu aiempina vuosina, viimeksi vuonna 2014. Kaupunginkanslian ja HKL:n edustajista koottu selvitystyöryhmä valmisteli silloisen strategiaohjelman kirjauksen perusteella ehdotuksen HKL:n operatiivisen toiminnan ja infran toimintamallin järjestämisestä.

Kaupunginhallitus merkitsi 9.6.2014, 679 § työryhmän selvityksen tiedoksi. Varsinainen päätöksenteko HKL:n yhtiöittämisestä osittain tai kokonaan jäi esittelijän ehdotuksen mukaisesti odottamaan metropolihallintoon liittyvien joukkoliikennettä koskevien ratkaisujen selkiytymistä ja varainsiirtoverotukseen liittyvien tulkintakysymysten ratkeamista.

##### Selvitystyöryhmä

Kansliapäällikkö asetti 24.1.2019, § 15 työryhmän selvittämään liikenneliikelaitoksen organisaatiomuotoa. Työryhmän toimikausi oli 1.2.–31.5.2019.

Työryhmän tehtävänä oli selvittää liikenneliikelaitoksen toimintojen yhtiöittämistä ottaen huomioon aiemmin tehdyt organisaatiomuotoa koskevat selvitykset, toimintaympäristössä tapahtuneet ja näköpiirissä olevat muutokset sekä joukkoliikenteen kilpailuttamiseen liittyvä kehitys. Työryhmän tuli toimikautensa puitteissa valmistella esitys liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisestä, jos se on perusteltua tehtävän selvityksen perusteella.

Työryhmä kokoontui yhteensä seitsemän kertaa ja käytti työskentelynsä tukena ulkopuolista asiantuntijaa, BDO Oy:tä.

Työryhmän 6.6.2019 päivätty loppuraportti on liitteenä.

##### Työryhmän esitys

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alv.nro**

F102012566



30.08.2019

Kansliapäällikkö

---

Työryhmä tunnisti useita keskeisiä HKL:n organisointitapaan vaikuttavia muutosvoimia, kuten raideliikenteen kasvava rooli kaupunkikehityksen toteutuksessa, suunnitteilla olevat useat uudet seudulliset raidehankkeet, jotka tulevat yhtymään Helsingin kantakaupunkiverkkoon, markkinaehtoisuuden lisääntyminen raideliikennöinnissä ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) mahdolliset liikennöinnin kilpailutuksia koskevat päätökset.

Työryhmän näkemyksen mukaan HKL ei liikelaitoksena pysty vastaamaan merkittäviin toimintaympäristön muospaineisiin. Työryhmän esitys on, että HKL yhtiöitetään kokonaisuutena nykyisellä rakenteella HKL Oy:ksi aikaisintaan 1.7.2020.

HKL Oy on lähtökohta jatkokehittämiselle kohti seudullisuutta mahdollistavaa ja tukevaa toimintamallia, minkä edellytyksenä on myös seudun muiden kuntien osallistuminen yhteisten seudullisen raideliikenteen palveluratkaisujen suunnitteluun ja toteutukseen. Yhtiöittäminen esitetään toteutettavaksi hallinnollisesti liiketoimintasiirtona, jossa HKL:n henkilöstö siirtyy perustettavan yhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

Työryhmän näkemyksen mukaan esitetyn organisaatiomallin vahvuuksia ovat muun muassa:

- yhtiörakenne on yksinkertainen omistajaohjauksen näkökulmasta ja mahdollistaa tehokkaasti johdettuna tuottavuuden ja toiminnan kehittämisen,
- laaja HKL:n synergioita tukeva ja osaamiskeskittymää ylläpitävä kokonaisuus säilyy,
- malli antaa joustavuutta investointitalouden, rahoituksen ja käyttötalouden suunnitteluun sekä lisää taloudellista läpinäkyvyyttä ja tavoitteellisuutta,
- malli mahdollistaa seudullisen raideliikenneinfran ja -kaluston pitämisen yhden toimijan hallinnassa, mutta se vaatii seudun kuntien ja HSL:n myötävaikutusta,
- malli mahdollistaa tulevaisuudessa yhtiön jatkokehittämisen ja esim. jakaantumisen seudullisten ratkaisujen edistämiseksi.

Pitkätähätäimen tavoitteena on varmistaa, että

- Helsingin kaupunki on aktiivinen seudullisten joukkoliikenneratkaisujen edistäjä,



30.08.2019

Kansliapäällikkö

---

- pääkaupunkiseudun raideliikenteellä yhteiset tavoitteet ja niitä tukeva kustannustehokas palvelujen tuottamisrakenne,
- seudulliset joukkoliikennematkaisut tukevat kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstön edustaja toi työryhmässä esiin henkilöstön näkökulmia HKL:n tulevaisuudesta. Näiden mukaan henkilöstö pitää alan työllisyysnäkyviä hyvin positiivisina pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvun, kaupunkirakenteen tiivistämisen ja raideliikenteen investointien myötä lisääntyvän joukkoliikenteen käytön vuoksi. Henkilöstön näemyksen mukaan ennen lopullisten päätösten tekemistä HKL:n asemasta tarvitaan kaupungin, eri toimijoiden ja henkilöstön kanssa yhdessä laadittu visio siitä, miten seudullinen raitioliikenne järjestetään ensi vuosikymmenellä. Lisäksi tulee käynnistää välitön jatkotyö seudullisen raitioliikenteen järjestämismallin laadinnasta yhdessä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien sekä henkilöstön kesken.

Lopuksi

HKL:n yhtiöittämistä selvittänyt työryhmä on saanut työnsä päätökseen. Työryhmän loppuraportin ja siinä esitettyjen ehdotusten käsittely kaupungin päätöksentekokoelimissa ratkaistaan myöhemmin erikseen.

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Loppuraportti 6.6.2019

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Tiedoksi**

Työryhmän jäsenet